

**ATIPIKUS VISELKEDÉS ÉS KOGNÍCIÓ
GYÓGYPEDAGÓGIAI INTÉZET
PSZICHOPEDAGÓGIA SZAKIRÁNY**

**TEREPGYAKORLATI ÚTMUTATÓ
PSZICHOPEDAGÓGIA SZAKIRÁNY**

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
NBPSZ-564	Terepgyakorlat	Nappali	8.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
150 óra	14 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Bevezetés

A terepgyakorlati útmutató a BA képzésben résztvevő pszichopedagógia szakirányon tanuló nappali és levelező tagozatos gyógypedagógus Hallgatók számára készült, valamint azoknak a Gyakorlatvezetőknek, akik a különböző köznevelési, egészségügyi, gyermekvédelmi helyszíneken fogják segíteni a Hallgatók munkáját.

A gyógypedagógia **alapképzési (BA) szak 8. félévében** a Hallgatók összefüggő szakmai gyakorlaton (terepgyakorlaton) vesznek részt (ekkor elméleti kurzusuk nincs), a félév során az egyik negyedévben a pszichopedagógia szakirányuknak megfelelő, a másik negyedévben a másik szakirányuknak megfelelő terepgyakorlatukat töltik.

A terepgyakorlat célja

A gyakorlat célja, hogy hosszabb időtartamot töltsenek a Hallgatók olyan intézményekben, amelyekben a későbbiek során képesítésük révén dolgozhatnak, így alkalmuk lesz az intézmény napi működésében aktívan és folyamatában részt venni. A Hallgatók a 8. félév során már a gyógypedagógiai ismereteikhez kapcsolódó minden elméleti és gyakorlati kurzust sikeresen teljesítettek. A Hallgató tehát ebben az időszakban még gyakorlatvezetői támogatással ugyan, de kipróbálhatja magát az adott intézmény „munkatársaként”, Gyakorlatvezetője mellett végezhet olyan tevékenységeket, melyeket később, a diplomája kézhezvétele után már önállóan kell elvégeznie.

A hallgatók ismerjék meg a pszichopedagógusi munka lehetőségeit a különböző területek intézményeinek keretei között. Legyenek képesek aktuálisan értelmezni, s felhasználni a gyógypedagógiai alapképzés során elsajátított ismereteiket, valamint a határtudományokban tanultakat, s azokat alkalmazni az adott feltételrendszerek között. Legyenek képesek alkalmazni az állapot-meghatározáshoz, majd a pszichopedagógiai fejlesztéshez, ellátáshoz szükséges, már elsajátított ismereteiket. Képesek legyenek a kompetenciahatáraikat meghaladó esetek felismerésére, s a megfelelő segítség megszervezésére. Tudják alkalmazni a pszichopedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési ismereteiket – legyenek képesek mindezt integrálni a szintér adta

lehetőségekkel. Ismerjék meg a terepen alkalmazott dokumentációs követelményeket, s azokat tudják szakszerűen használni saját munkájukban.

A szakmai gyakorlat óraigénye és kreditértéke, a tartalmak körvonalazása

A terepgyakorlat **nappali tagozaton 150, levelező tagozaton pedig 45 kontaktóra**. A kontaktóra a célzott hallgatói aktivitásokat foglalja magában, a hospitálások mellett a **foglalkozások** (egyéni és/vagy kiscsoportos nevelő, fejlesztő, (re)habilitációs foglalkozások, diagnosztikai vizsgálatok, szabadidős vagy egyéb programok) megtartását. A kontaktórák klasszikus értelmezésén túl a hallgató bekapcsolódhat az intézmény lehetőségeinek és kínálatának megfelelően még **további intézményi tevékenységekbe** is (pl. értekezletek, team-munka, programok, rendezvények, egyéb foglalkozások, szülőkkel való megbeszélések, szakemberekkel való egyeztetések, stb.).

A hallgatók a három (alább) feltüntetett szintér közül **egy szintér (specializáció) választásával** és a szintéren belül egy típusintézmény megjelölésével választhat a hallgató, hogy hol kívánja teljesíteni a gyakorlatát.

Szinterek

	Szinterek (specializációk)	Szinterek típusintézményei
I.	Közneveléshez kapcsolódó nevelési-oktatási, diagnosztikus és terápiás intézmény	koragyermekkori intervenció, bölcsőde, óvoda, általános és középiskola, kollégium, diákotthon, pedagógiai szakszolgálat
II.	Klinikumhoz kapcsolódó intézmény	gyermek-egészségügyi intézmény, pszichiátriai és addiktológiai osztály
III.	Gyermekvédelmi intézmény, civil szervezet	gyermekjóléti szakszolgálat, gyermekotthon, büntetés-végrehajtási intézmény, civil szervezet

Értékelés

A gyakorlat gyakorlati jeggyel zárul. A Hallgató munkáját az intézményben a Gyakorlatvezető az értékelő lapon az osztályzatra tett javaslatával értékeli és minősíti, szükség esetén kapcsolatot tart a gyakorlatért felelős oktatóval. A gyakorlat minősítésének és a portfólió színvonalának figyelembe vételével a gyakorlatért felelős oktató adja a végleges jegyet. A Gyakorlatvezető a zárótanítást külön űrlapon értékeli az osztályzatra tett javaslatával.

A pszichopedagógia szakirányon végzettséget szerző gyógypedagógus kompetenciái (tájékoztatóképpen – 15/2006 OM)

- a beilleszkedési, viselkedés- és/vagy teljesítményzavarok felismerésére, diagnosztizálására, fejlesztési terv készítésére és megvalósítására, együttműködve a nevelésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel és intézményekkel,
- a nehezen nevelhető, inadaptált, személyiségzavarokkal küzdő gyermekek, fiatalok, felnőttek gyógyító nevelésére, oktatására, gondozására, az eredményes szocializáció elősegítésére az egészségügyi, szociális, korai fejlesztési, valamint a közoktatási intézményekben,

– anamnesztikus adatok elemzésére, a viselkedés- és/vagy teljesítményzavarokat előidéző okok, tünetek fejleszthetőség szempontjából történő értékelésére, valamint tanácsadásra és fejlesztésre az okok, illetve a tünetek megszüntetése, enyhítése érdekében.

TEREPGYAKORLAT TARTALMAI A SPECIALIZÁCIÓK SZERINT

(Zárójelben a levelező tagozat óraszama)

KÖZNEVELÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ NEVELÉSI-OKTATÁSI, DIAGNOSZTIKUS ÉS TERÁPIÁS SPECIALIZÁCIÓ

Időtartam	Tevékenység	Óraszám nappali (levelező) tagozaton	Választható helyszín
1 - 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás órai és egyéb tevékenységeken/diagnosztikus és fejlesztő tevékenységek során • a megfigyeléssel végezhető pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése és alkalmazása a hospitálás során • tájékozódás az intézményi pedagógiai dokumentumok körében • (gyógy/pedagógiai) adminisztráció megismerése 	50 óra (15 óra)	Koragyermekkori intervenció Bölcsőde Óvoda Általános iskola Középiskola
3 - 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • képességfejlesztő órák tervezése, kivitelezése • pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában • bekapcsolódás a bizottság és a pedagógiai szakszolgálat (gyógy)pedagógiai diagnosztikai és pszichodiagnosztikai munkájába • a direkt pedagógiai diagnosztikai és fejlesztő módszerek megismerése és alkalmazása 	60 óra (20 óra)	Kollégium, diákotthon Pedagógiai szakszolgálat (nevelési tanácsadás)
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (Gyakorlatvezetővel) • egyéb folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, szülői értekezlet, munkaközösségi megbeszélések, team-megbeszélések, stb.) • tanórán kívüli tevékenységekben való aktív részvétel (szabadidős 	40 óra (10 óra)	

	<p>események, rendezvények, foglalkozások; intézménytől függően, bekapcsolódás kollégiumi foglalkozásokba, stb.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • blokkszemináriumon való részvétel 		
--	--	--	--

A Hallgatóval szemben támasztott követelmények

- Legyen képes az eltérő fejlődés, a hospitalizációs ártalmak, az érzelmi fejlődésbeli, viselkedésbeli és/vagy teljesítménybeli eltérések, nehézségek, zavarok megfigyelésére, felismerésére.
- Legyen képes az anamnesztikus adatok elemzésére, az okok és a tünetek elemzésére.
- Tudjon a diagnózisra vonatkozóan önállóan koncepciót megfogalmazni, majd legyen képes azt team munkában megkonzultálni.
- Tudjon fejlesztési tervet készíteni és azt megvalósítani.
- Az intézményben működjön együtt a fejlesztésben, ellátásban érintett partnerekkel, szakemberekkel.
- Legyen képes a pszichopedagógiai szakterületnek megfelelő tanácsadásra és fejlesztésre.
- A Hallgató gyakorlatát köteles a Gyakorlatvezető útmutatásainak megfelelően, az intézmény házirendjének és szabályainak betartásával végezni.

A Hallgató feladatai

- Az intézmény megismerése, bemutatása: az intézmény tevékenységének céljai, feladatai, tárgyi és személyi feltételek.
- Az intézményi dokumentumok tanulmányozása, bemutatása: az intézményi adminisztráció felépítése, tartalmi elemei, alkalmazásának módozatai – mindezek alapján a pszichopedagógus helyének és szerepének értelmezése az intézményben.
- Az intézményi kapcsolatok és együttműködés jellemző gyakorlatának megismerése, bemutatása: a családdal, a nevelési, oktatási intézményekkel, társintézményekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, gyermekideggondozóval, gyermekjóléti szolgálattal, hatóságokkal, segítő szervezetekkel, a szűkebb-tágabb környezettel.
- Az adott gyermekcsoport megfigyelése és jellemzése (az adatvédelmi szabályok betartásával): létszám, életkori, nemi összetétel, légkör, szociokulturális jellemzők, csoportdinamika, társas kapcsolatok, csoport erősségei, nehézségei, kitűzött célok és eredmények.
- A pszichopedagógiai munka, az alkalmazott szűrések, megfigyelések, felmérések, diagnosztikai munkák, a tervezés és a fejlesztések kivitelezésének megfigyelése, a szakvélemények, egyéni fejlesztési tervek megismerése, a fejlesztő munka értékelésének és további tervezésének megismerése, az összefüggések elemzése.
- A csoport életébe való bekapcsolódás, az intézményben zajló programokban való aktív részvétel.
- Értékelő-elemző megbeszélés, felkészülés, konzultáció (Gyakorlatvezetővel).
- Összesen 25 (levelező tagozaton 10) önálló munkáról való írásbeli beszámolás (fejlesztő foglalkozás óraterve, diagnosztikai munkáról jegyzőkönyv, egyéb pedagógiai munkában való részvételről beszámoló).
  - Egyéni/kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása, óraterv készítése, az óra értékelése.

- Diagnosztikus helyzetekben a Gyakorlatvezetővel egyeztetve jegyzőkönyv készítése, szakvélemény megírásában részvétel.
- Egyéb folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, team-megbeszélések, tájékoztatás szülők, szakemberek számára, interjú, stb.), ezekről jegyzőkönyv, beszámoló, feljegyzés készítése.

A Gyakorlatvezető feladatai

- Segítse a Hallgatót a gyakorlat feltételrendszerének biztosításában (tárgyi, személyi vonatkozásban, programszervezésben):
  - segítse a Hallgatót az intézmény dokumentumainak megismerésében,
  - ismertesse meg a pszichopedagógiai feladatokkal, lehetőségekkel.
- Segítse a hallgatót, hogy megismerje az intézmény mindennapos életét, a családdal való együttműködés és az intézményekkel, szakemberekkel való együttműködés gyakorlatát.
- Segítse a lehetőségekhez képest a hallgató fokozatos bekapcsolódását az intézmény életébe. Irányítsa a hallgatói hospitálást, szakmai tevékenységeket, majd minél több aktív tevékenység végzésére adjon módot a hallgatónak.
- Támogassa a Hallgató aktív nevelési, fejlesztési, diagnosztikus tevékenységét, segítse az önálló tervezést és végrehajtást.
- Szükség szerint korrigálja a Hallgató írásos munkáját.
- Biztosítson folyamatos konzultációt, értékelést, visszacsatolást a Hallgató tevékenységével kapcsolatban, értékelésével segítse a Hallgató fejlődését.
- Ösztönözze a Hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére.
- Értékelje a hallgató munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel, amelyet szöveges, írásbeli értékeléssel egészítsen ki, értékelje a hallgató zárótanítását ötfokozatú gyakorlati jeggyel.
- Szükség, felmerülő probléma esetén konzultáljon a gyakorlatért felelős oktatóval.

KLINIKUMHOZ KAPCSOLÓDÓ SPECIALIZÁCIÓ

Időtartam	Tevékenység	Óraszám nappali (levelező) tagozaton	Választható helyszín
1 - 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás az intézmény működésének megismerése érdekében különböző (akár határtudományi) diagnosztikus és terápiás tevékenységek során • a megfigyeléssel végezhető pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése és alkalmazása a hospitálás során • tájékozódás az intézményi pedagógiai és más tudományterületi dokumentumok körében • (gyógy/pedagógiai) adminisztráció megismerése 	50 óra (15 óra)	Gyermek- egészségügyi intézmény Pszichiátriai, addiktológiai osztály
3 - 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • fejlesztő/terápiás foglalkozások tervezése és kivitelezése 	60 óra (20 óra)	

	<ul style="list-style-type: none"> • pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában • bekapcsolódás az intézmény (gyógy)pedagógiai diagnosztikai és pszichodiagnosztikai munkájába • a direkt pedagógiai diagnosztikai és terápiás módszerek megismerése és alkalmazása • pszichopedagógiai folyamat tervezése, kivitelezése, értékelése 		
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (Gyakorlatvezetővel) • egyéb intézményi folyamatokban való aktív részvétel (pl. team-megbeszélések, referálók, szülői konzultációk, gyermek tanáraival, kortársaival való kapcsolattartás segítése stb.) • egyéb események, rendezvények, foglalkozások • blokkszemináriumon való részvétel 	<p>40 óra (10 óra)</p>	

A Hallgatóval szemben támasztott követelmények

- Legyen képes az eltérő fejlődés, az érzelmi fejlődésbeli, viselkedésbeli és/vagy teljesítménybeli eltérések, nehézségek, zavarok megfigyelésére, felismerésére.
- Legyen képes az anamnesztikus adatok elemzésére, az okok és a tünetek elemzésére.
- Tudjon a diagnózisra vonatkozóan önállóan koncepciót megfogalmazni, majd legyen képes azt team munkában megkonzultálni.
- Tudjon fejlesztési tervet készíteni és azt megvalósítani.
- Az intézményben működjön együtt a fejlesztésben, diagnosztikában, ellátásban érintett partnerekkel, szakemberekkel.
- Legyen képes a pszichopedagógiai szakterületnek megfelelő tanácsadásra és fejlesztésre.
- A hallgató gyakorlatát köteles a Gyakorlatvezető útmutatásainak megfelelően, az intézmény házirendjének és szabályainak betartásával végezni.

A Hallgató feladatai

- Az intézmény megismerése, bemutatása: az intézmény tevékenységének céljai, feladatai, tárgyi és személyi feltételek.
- Az intézményi dokumentumok tanulmányozása, bemutatása: az intézményi adminisztráció felépítése, tartalmi elemei, alkalmazásának módzatai, a kliensek adatainak rögzítésére szolgáló rendszerek – mindezek alapján a pszichopedagógus helyének és szerepének értelmezése az intézményben.

- Az intézményi kapcsolatok és együttműködés jellemző gyakorlatának megismerése, bemutatása: a családdal, a nevelési, oktatási intézményekkel, társintézményekkel, hatóságokkal, segítő szervezetekkel.
- Az adott gyermekcsoport/csoport vagy egy gyermek/fiatal megfigyelése és jellemzése (az adatvédelmi szabályok betartásával).
- A pszichopedagógiai munka, az alkalmazott szűrések, megfigyelések, felmérések, diagnosztikai munkák, a tervezés és a fejlesztések kivitelezésének megfigyelése, a szakvélemények, egyéni fejlesztési tervek megismerése, a fejlesztő munka értékelésének és további tervezésének megismerése, az összefüggések elemzése.
- A csoport életébe való bekapcsolódás, az intézményben zajló programokban való aktív részvétel.
- Értékelő-elemző megbeszélés, felkészülés, konzultáció (Gyakorlatvezetővel).
- Összesen 25 (levelező tagozaton 10) önálló munkáról való írásbeli beszámolás (fejlesztő foglalkozás óraterve, diagnosztikai munkáról jegyzőkönyv, egyéb pedagógiai munkában való részvételről beszámoló).
  - Egyéni/kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása, óraterv készítése, az óra értékelése.
  - Diagnosztikus helyzetekben a gyakorlatvezetővel egyeztetve jegyzőkönyv készítése, szakvélemény megírásában részvétel.
  - Egyéb folyamatokban való aktív részvétel (pl. értekezletek, team-megbeszélések, tájékoztatás szülők, szakemberek számára, interjú, terápiás foglalkozás, stb.), ezekről jegyzőkönyv, beszámoló, feljegyzés készítése.

A Gyakorlatvezető feladatai

- Segítse a Hallgatót a gyakorlat feltételrendszerének biztosításában (tárgyi, személyi vonatkozásban):
  - segítse a Hallgatót az intézmény dokumentumainak megismerésében,
  - ismertesse meg a pszichopedagógiai feladatokkal, lehetőségekkel, diagnosztikus eszközökkel, eljárásokkal.
- Segítse a hallgatót, hogy megismerje az intézmény mindennapos életét, a családdal való együttműködés és az intézményekkel, szakemberekkel való együttműködés gyakorlatát.
- Segítse a lehetőségekhez képest a hallgató fokozatos bekapcsolódását az intézmény életébe. Irányítsa a hallgatói hospitálást, szakmai tevékenységeket, majd minél több aktív tevékenység végzésére adjon módot a hallgatónak.
- Támogassa a Hallgató aktív nevelési, fejlesztési, diagnosztikus tevékenységét, segítse az önálló tervezést és végrehajtást.
- Szükség szerint korrigálja a Hallgató írásos munkáját.
- Biztosítson folyamatos konzultációt, értékelést, visszacsatolást a Hallgató tevékenységével kapcsolatban, értékelésével segítse a Hallgató fejlődését.
- Ösztönözze a Hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére.
- Értékelje a hallgató munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel, amelyet szöveges, írásbeli értékeléssel egészítsen ki, értékelje a hallgató zárótanítását ötfokozatú gyakorlati jeggyel.
- Szükség, felmerülő probléma esetén konzultáljon a gyakorlatért felelős oktatóval.

GYERMEKVÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ SPECIALIZÁCIÓ

Időtartam	Tevékenység	Óraszám nappali (levelező) tagozaton	Választható helyszín
1 - 2. hét	<ul style="list-style-type: none"> • hospitálás az intézmény működésének megismerése érdekében különböző színtereken • a megfigyeléssel végezhető pedagógiai diagnosztikai eszközök megismerése és alkalmazása a hospitálás során • tájékozódás az intézményi pedagógiai és más tudományterületi dokumentumok körében • (gyógy/pedagógiai) adminisztráció megismerése • pszichopedagógiai – reszocializációs folyamat megismerése • hospitálás tervezési, döntési, megvalósítási, szolgáltatási tevékenység során, a választott szervezet szakterületéhez (ellátás, foglalkoztatás, rehabilitáció, szülői támogatás, szakember-képzés stb.) illeszkedve 	50 óra (15 óra)	<p>Gyermekjóléti szakszolgálat</p> <p>Gyermekotthon</p> <p>Büntetés-végrehajtási intézmény</p> <p>Civil szféra</p>
3 - 6. hét	<ul style="list-style-type: none"> • tanítási/fejlesztő/terápiás foglalkozások tervezése és kivitelezése • pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások vezetése egyéni vagy kiscsoportos formában • bekapcsolódás az intézmény pszichopedagógiai munkájába • a direkt pedagógiai diagnosztikai és terápiás módszerek megismerése és alkalmazása • pszichopedagógiai folyamat önálló tervezése, kivitelezése, értékelése • bekapcsolódás az egyes szervezetek, alegységeik fejlesztő-szolgáltató munkájába, tevékenységeibe • részfeladatokban (előkészítés, megvalósítás) való önálló szerepvállalás 	60 óra (20 óra)	
	<ul style="list-style-type: none"> • értékelő-elemző megbeszélés, felkészítés (Gyakorlatvezetővel) • egyéb intézményi folyamatokban 	40 óra (10 óra) 4 kredit	

	<p>való aktív részvétel (pl. team-megbeszélések, szülői vagy ügyfél konzultációk stb.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyéb események, rendezvények, foglalkozások • blokksemináriumon való részvétel 		
--	---	--	--

A Hallgatóval szemben támasztott követelmények

- Legyen képes az eltérő fejlődés, az érzelmi fejlődésbeli, viselkedésbeli és/vagy teljesítménybeli eltérések, nehézségek, zavarok megfigyelésére, felismerésére.
- Legyen képes az anamnesztikus adatok elemzésére, az okok és a tünetek elemzésére.
- Tudjon fejlesztési tervet készíteni, projektet tervezni és azt megvalósítani.
- Az intézményben működjön együtt a nevelésben, fejlesztésben, ellátásban, gondozásban érintett partnerekkel, szakemberekkel, civil szervezetekkel.
- Legyen képes a pszichopedagógiai szakterületnek megfelelő tanácsadásra és fejlesztésre.
- A hallgató gyakorlatát köteles a Gyakorlatvezető útmutatásainak megfelelően, az intézmény házirendjének és szabályainak betartásával végezni.

A Hallgató feladatai

- Az intézmény megismerése, bemutatása: az intézmény tevékenységének céljai, feladatai, tárgyi és személyi feltételek.
- Az intézményi dokumentumok tanulmányozása, bemutatása: az intézményi adminisztráció felépítése, tartalmi elemei, alkalmazásának módozatai – mindezek alapján a pszichopedagógus helyének és szerepének értelmezése az intézményben.
- Az intézményi kapcsolatok és együttműködés jellemző gyakorlatának megismerése, bemutatása: a családdal, a nevelési, oktatási intézményekkel, társintézményekkel, pedagógiai szakszolgálatokkal, gyermekideggondozóval, gyermekjóléti szolgálattal, hatóságokkal, segítő szervezetekkel, a szűkebb-tágabb környezettel.
- Az adott gyermekcsoport megfigyelése és jellemzése (az adatvédelmi szabályok betartásával): létszám, életkori, nemi összetétel, léghő, szociokulturális jellemzők, csoportdinamika, társas kapcsolatok, csoport erősségei, nehézségei, kitűzött célok és eredmények.
- A pszichopedagógiai munka, megfigyelések, felmérések, a tervezés, gondozás és a fejlesztések kivitelezésének megfigyelése, a szakvélemények, gondozási tervek megismerése, a nevelői munka értékelésének és további tervezésének megismerése, az összefüggések elemzése.
- A csoport életébe való bekapcsolódás, szabadidős programok szervezése, tanulás segítése, az intézményben zajló programokban való aktív részvétel.
- Értékelő-elemző megbeszélés, felkészülés, konzultáció (Gyakorlatvezetővel).
- Összesen 25 (levelező tagozaton 10) önálló munkáról való írásbeli beszámolás (fejlesztő foglalkozás óraterve, szabadidős foglalkozás terve, egyéb pedagógiai munkában való részvételről beszámoló).
  - Egyéni/kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása, óraterv készítése, az óra értékelése.
  - Szabadidős foglalkozás terve, a foglalkozás értékelése.

- Egyéb folyamatokban való aktív részvétel (pl. team-megbeszélések, családdal kapcsolattartás, elhelyezési tárgyalás, interjú, esetismertetés, stb.), ezekről jegyzőkönyv, beszámoló, feljegyzés készítése.
- A reszocializációs munka speciális módszertani elemeinek bemutatása.

A Gyakorlatvezető feladatai

- Segítse a Hallgatót a gyakorlat feltételrendszerének biztosításában (tárgyi, személyi vonatkozásban):
  - segítse a Hallgatót az intézmény dokumentumainak megismerésében,
  - ismertesse meg a pszichopedagógiai feladatokkal, lehetőségekkel, eljárásokkal,
  - biztosítson lehetőséget a csoportok megfigyelésére.
- Segítse a hallgatót, hogy megismerje az intézmény mindennapos életét, a családdal való együttműködés és az intézményekkel, szakemberekkel való együttműködés gyakorlatát.
- Segítse a lehetőségekhez képest a hallgató fokozatos bekapcsolódását az intézmény életébe. Irányítsa a hallgatói hospitálást, szakmai tevékenységeket, majd minél több aktív tevékenység végzésére adjon módot a hallgatónak.
- Támogassa a Hallgató aktív nevelési, fejlesztési, diagnosztikus tevékenységét, segítse az önálló tervezést és végrehajtást.
- Szükség szerint korrigálja a Hallgató írásos munkáját.
- Biztosítson folyamatos konzultációt, értékelést, visszacsatolást a Hallgató tevékenységével kapcsolatban, értékelésével segítse a Hallgató fejlődését.
- Ösztönözzé a Hallgatót saját tevékenysége elemző, kritikai értékelésére.
- Értékelje a hallgató munkáját ötfokozatú gyakorlati jeggyel, amelyet szöveges, írásbeli értékeléssel egészítsen ki, értékelje a hallgató zárótanítását ötfokozatú gyakorlati jeggyel.
- Szükség, felmerülő probléma esetén konzultáljon a gyakorlatért felelős oktatóval.

A PORTFÓLIÓ TARTALMA MINDEN TEREPELHYSZÍNEN

A portfólió tartalmazza legalább a következő elemeket

1. A fedőlapnak a következő elemeket szükséges tartalmaznia:
  - a Hallgató teljes neve
  - a gyakorlat neve és kódja
  - a gyakorlat helyszínéül szolgáló intézmény neve
  - a Gyakorlatvezető neve
  - a gyakorlatért felelős oktató neve (Bödös Eszter)
  - az intézményben töltött periódus (8. félév).
2. A Hallgató gyakorlatának értékelése
3. A Hallgató zárótanításának értékelése
4. A zárótanítás tervezete vagy jegyzőkönyve
5. Kitöltött adatlap
6. Az intézmény és az intézményi szintű dokumentáció bemutatása 2-3 oldalban
7. Egy gyermekcsoport bemutatása vagy egy gyermek/fiatal esetének bemutatása 2-3 oldalban (az adatvédelmi szabályok betartásával)
8. 25 (levelező tagozaton 10) önálló munkáról való írásbeli beszámolás (fejlesztő foglalkozás óraterve, diagnosztikai munkáról jegyzőkönyv, egyéb pedagógiai munkában való részvételről beszámoló).

9. Önértékelő feljegyzések 1-2 oldalban (mit tanultam, miben fejlődtem, mit kell még jobban elsajátítanom, miben van szükségem több segítségre, mivel szeretnék még többet foglalkozni, stb.)

A portfólió tartalmazhatja ezen felül az alábbi elemeket is

- A foglalkozásokra a Hallgató által készített (szemléltető) eszközök
- A foglalkozáson résztvevők munkájáról készült fotó (a személyiségi jogok védelmének betartásával, írásos hozzájárulással)
- A Gyakorlatvezető gyakorlatközi megjegyzései, értékelő feljegyzései
- Bármilyen hang-, fotó vagy videofelvétel a Hallgató munkájáról (a személyiségi jogok védelmének betartásával, írásos hozzájárulással)
- Egy tetszőleges, az intézményben használt fejlesztő eszközt bemutató és elemző dolgozat (IKT eszköz is lehet)

A hallgatói munka értékelésének és minősítésének szempontjai

- a Gyakorlatvezetővel való szakmai kapcsolat kialakítása,
- szakmai érdeklődés, az intézményi dokumentumok ismerete,
- a gyermekekkel, kliensekkel, kollégákkal való kapcsolat kialakításának, az együttműködésnek a minősége,
- az intézmény rendjéhez való alkalmazkodás,
- önállóság, aktivitás, kreativitás,
- kontaktuskészség, kommunikáció,
- problémaérzékenység, problémamegoldó képesség,
- tervezés és kivitelezés, értékelés, további tervezés minősége,
- a dokumentáció tartalmi és formai megfelelése.

A gyakorlathoz kapcsolódó hallgatói önreflexió kérdései:

- Hogyan, mivel bővültek ismeretei a gyakorlat során?
- Miben gazdagodott a gyakorlat alatt?
- Mi az, amit sikeresnek ítélsz és máskor is ugyanígy csinálna?
- Min változtatna legközelebb?
- Mi az, amit világosabban lát, jobban megért a gyakorlat elvégzése után?
- Milyen kérdései maradtak?
- Mi volt a legpozitívabb élménye?
- Mit érzett a „legnehezebben” megvalósíthatónak?

